

ÅRSRAPPORT TIL HØGSKOLESTYRET

FRA

KLAGENEMNDA

VED

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

*Klagenemndas virksomhet
år 2005*

1. GENERELT

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag ble opprettet v/høgskolestyrevedtak av 21. desember 1995, i medhold av §§ 24 og 25 i daværende utgave av lov om universiteter og høyskoler. Etter fullmakt fra styret har nemndas medlemmer vært oppnevnt av rektor, på grunnlag av forslag fra avdelingene og fra Studentparlamentet. Medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnes for tre år, med unntak av studentrepresentantene, som oppnevnes for ett år av gangen.

Klagenemndas mandat ble fastlagt av høgskolestyret i desember 1996, med endringer vedtatt i styremøte mars 2003. Gjeldende mandat er vedlagt rapporten.

Foreliggende årsrapport gjelder for klagenemndas virksomhet i år 2005.

2. SAMMENSETNING AV KLAGENEMNDA

Klagenemnda har i år 2005 hatt følgende medlemmer/varamedlemmer:

Leder:

tingrettsdommer Marianne Fallan Kristensen

Medlemmer for tilsatte:

høgskolelektor Rolf E. Petersen, AFT
førsteaman. Åse Strand, AMMT

Vara:

cand. jur. Gunvor Øien Løge

Varamedlemmer for tilsatte:

høgskolel. Oddmar Iversen, AHS
førsteaman. Randi Hammervold, TØH

Studentmedlemmer:

01.01.05 - 31.07.05

student Kine Bakke, ALT
" Mikael Strand, AITeL

01.08.05 - 15.11.05

student Erik Strøm Hansen, AITeL
" Einar Tryggvason Raen, AFT

15.11.05 -31.12.05

student Erik Strøm Hansen, AITeL
" Mikael Strand, AITeL

Vara for studentmedl.:

student Juliane W. Hasle, AMMT
" Mikal Elden, AHS

student Mikal Elden, AHS
" Lene Ausland Bakos, AHS

student Mikal Elden, AHS
" Amund Østvold, AITeL

Grunnen til utskifting av det ene studentmedlemmet og vara i november 2005 er at valgte høgskolestyremedlemmer ikke skal sitte i klagenemnda.

Rådgiver Leif Ingar Finborud, HA, har vært fast sekretær siden nemnda ble opprettet.

Funksjonsperioden for nåværende klagenemnd (gjelder leder/nestleder og representanter/vararepr. for tilsatte) gjelder til 31.07.2007.

3. OMFANGET AV SAKER, TYPE SAKER OG AVGJØRELSER

Klagenemnda har ikke faste møtedatoer, men kalles inn så snart det foreligger saker, normalt behandles flere saker per møte. I år 2005 har nemnda behandlet 26 enkeltsaker, fordelt på i alt 7 møter. Alle nemndas vedtak har vært enstemmige.

Nedenstående tabell viser oversikt over antall saker per år fremmet for klagenemnda og resultatet av behandlingen.

År	1999	2000	2001	2002	2003 ^{*)}	2004 ^{*)}	2005 ^{*)}
Antall saker	12	10	17	24	25	24	26
Antall medhold	1	3	4	4	5	2	2
% medhold	8	30	24	17	20	8	8

^{*)} Inkluderer også saker som angår fusk/ forsøk på fusk. ” Medhold ” i tabellen er sett i forhold til om avgjørelsen er fullt ut i studentens favør.

Som tabellen viser, har antall saker til klagenemnda har de siste årene vært på om lag 25 enkeltsaker. Økningen som skjedde etter år 2000, har en klar sammenheng med at mandatet to ganger er blitt utvidet. Fra år 2001 fikk nemnda ansvaret for å behandle klager knyttet til søknader om opptak på grunnlag av realkompetanse, og fra 2003 saker om fusk/forsøk på fusk ved eksamen.

Mengden saker til klagenemnda vurderes ikke som høyt, i forhold til studentmassen og det store antall enkeltvedtak som fattes i forbindelse med opptak, eksamen, praksis og andre studierelaterte forhold ved høyskolen.

I de aller fleste av sakene har studenten ikke fått medhold, dvs at i klagesaker har klagen ikke blitt til tatt til følge, og i saker angående fusk/forsøk på fusk har vedtaket vært annullering av prøve, eventuelt også midlertidig utestenging. I 2005 var det i likhet med forrige år kun to tilfeller - tilsvarende 8 % av sakene - hvor resultatet ble at studenten fikk medhold. Når klagenemnda kommer til at et vedtaket som påklages ikke er i strid med lov, forskrift eller internt reglement, omgjør ikke klagenemnda vedtaket ut fra rent skjønn. Det må i så fall foreligge særskilte omstendigheter, eksempelvis dokumentert forskjellsbehandling.

Klagenemnda har fått inn saker fra fleste avdelingene, men med en sterk overvekt fra ALT, jf. nedenstående tabell. Fordelingen mellom avdelingene kan svinge noe fra år til år, men det har vært normalt at utdanninger med praksisstudier avstedkommer flest klagesaker. ALT har hatt spesielt mange saker de siste to årene. I 2005 var overvekten av klagesaker fra avdelingen relatert til avslag på oppflytting til høyere årskurs og overgang til høyere årskurs fra andre høyskoler.

Avd.	ALT	AHS	TØH	ASP	AFT	Opptaksktr.	AITeL	AMMT	Sum
Ant. saker	14	3	3	2	2	2	0	0	26

De sakene klagenemnda har behandlet i år 2005, har vært av følgende kategorier (listet opp i rekkefølge etter antall saker):

- Klage etter avslag om oppflytting til høyere årskurs (egne studenter) og direkte overgang (fra andre høyskoler). 9 saker
- Klage på formelle feil ved eksamen eller sensur. 4 saker
- Klage i forbindelse med praksisstudier (praksisplass, oppfølging, vurdering). 3 saker
- Klage i forbindelse med opptak til studier som ikke omfattes av samordna opptak (opptak på grunnlag av realkompetanse, opptak til videreutdanninger). 3 saker
- Klage på avslag om å få gå opp til eksamen (pga ikke oppfylt arbeidskrav eller som følge av antall tidligere forsøk). 2 saker

- Saker angående fusk/forsøk på fusk ved eksamen. 2 saker
- Klage på avslag om adgang til å få ta alternativt emne. 1 sak
- Klage på avslag om fritak fra emne. 1 sak
- Klage på avslag om tildeling av bachelorgrad. 1 sak

Når det gjelder den innbyrdes fordelingen av type saker, skiller den seg fra 2004 først og fremst ved at antall fuskesaker har avtatt til det man rent statistisk kan kalle et normalnivå ved HiST, mens det har vært uvanlig mange klagesaker etter avslag om oppflytting til høyere årskurs. Årsakene til at en student ikke flyttes opp, er vanligvis at vedkommende ikke oppfyller fagplanens krav til beståtte emner eller til antall studiepoeng fra lavere årstrinn. Antallet fuskesaker sank fra hele 9 saker i 2004 til 2 saker i 2005. Klagenemnda antar at det sterke fokus som høgskolen etter studieåret 2003-2004 satte på krav til kildebruk og kildehenvisninger og om konsekvenser av å bryte reglene, har ført til at studentene er godt informert og ikke så lett tyr til ulovligheter ved hjemmeeksamener/mapper.

4. SÆRSKILTE SAKER - SAKER MED ETTERSPILL

For første gang siden HiST ble opprettet, er det i etterkant av vedtak i klagenemnda blitt reist søksmål. Det første tilfellet gjelder stevning av høgskolen, etter at en student som ikke besto praksis, fikk medhold av klagenemnda om formelle feil i forbindelse med praksisgjennomføringen. Avdelingen tilbød etter nemndas vedtak at studenten fikk fortsette studiet og gå opp til avsluttende eksamen, tilsvarende som om praksis var bestått. Men sensurvedtaket om ikke bestått praksis ble opprettholdt. Studenten ble dermed pålagt å gjennomføre en ny praksisperiode, som avdelingen tok sikte på å fremskaffe før normal praksisperiode om høsten. Tilbudet studenten fikk, er etter klagenemndas syn i samsvar med universitets- og høgskolelovens bestemmelser om at visse typer eksamener, heriblant praksisgjennomføring, ikke kan påklages mht bedømmelse, og at formelle feil ved et slikt sensurvedtak ikke kan rettes opp ved ny sensur. Dermed må det avholdes ny prøve. Prosessfullmektig for studenten mener høgskolen har handlet i strid med forvaltningsloven. Søksmålet gjelder avdelingens oppfølging av klagenemndas vedtak og klagenemndas påfølgende behandling av studentens klage over dette. Det hevdes at det er fattet vedtak som må kjennes ugyldig. I tillegg er det krevd erstatning. Saken skal opp i Trondheim tingrett i midten av februar måned. I slike saker er det regjeringsadvokaten som fører saken for institusjonen.

Den andre stevningen kom i etterkant av en sak angående fusk/forsøk på fusk ved eksamen. To studenter leverte en mappe, der en fant at det var kopiert av artikler fra internett, uten å oppgi referanse til disse. Klagenemnda vedtok å annullere besvarelsen og å utestenge studentene for resten av vårsemesteret. Vedtaket ble påklaget til departementet, som så opprettholdt klagenemndas vedtak. En av studentene har via advokat stevnet staten v/departementet. Det er krevd erstatning som følge av ugyldig vedtak om annullering og utestenging fra høgskolen. Et hovedargument iflg. stevningen er at manglende kildehenvisning skyldes en forglemmelse, som en naturlig følge av stort arbeidspress. Regjeringsadvokaten fører saken for departementet. Saken skal opp i Oslo tingrett i mai måned, og fra HiST er det aktuelt å stille med vitner.

I forbindelse med en klagesak som kom inn senhøstes 2004, kontaktet klagenemnda departementet for å få en prinsipiell uttalelse om tolking av universitets- og høgskoleloven ang. retten til å gå opp til eksamen (daværende § 40, nå § 3-10). Studenten hadde fått avslag om få fremstille seg til eksamen, fordi han ikke hadde levert inn obligatoriske øvingsarbeider. I klagen ble det hevdet at privatisters rett til eksamen iflg. Ot.prp. nr. 85 1993-94 og lovens § 40 også må

gjelde ordinære studenter. Klagenemnda fant det da riktig å utsette behandlingen av saken. Departementets svar, dat.15.03.05, understreker at det i lovens forarbeider ble bestemt å sette noen grenser slik at privatisters rett til eksamen ikke kunne undergraves ved vilkårlige obligatoriske studieaktiviteter. Når det gjelder ordinære studenter, er det en del av institusjonens ansvar, bygget på en faglig vurdering, å bestemme hvilke elementer som gjøres obligatoriske i forhold til å kunne fremstille seg til eksamen. Departementets svar var dermed uttømmende og førte til at klagen ikke ble tatt til følge.

5. AVSLUTTENDE KOMMENTARER

I 2005 kom det ny lov om universiteter og høyskoler. Når det gjelder klagenemnda, finner en stort sett de samme bestemmelser som i forrige lovutgave, men det er visse endringer som direkte eller indirekte angår nemndas arbeidsfelt.

Nemnda er iflg. § 5-1 vedtaksfør når leder og to andre medlemmer er til stede, mens det tidligere var krevd tre medlemmer i tillegg til leder. Klagenemnda er noe overrasket over denne endringen, da den hjemler vedtak med stort frafall, eksempelvis uten tilstedeværende studentmedlemmer. For klagenemnda ved HiST har det aldri vært noe problem å samle minst tre medlemmer foruten leder til nemndas møter, de aller fleste møtene har vært med fulltallig nemnd.

Det er hjemlet i loven at departementet kan opprette særskilte nasjonale klageorgan for å behandle klager over enkeltvedtak for bestemte områder. Det er videre opplyst under lovparagrafene om annullering og utestenging at vedtak kan påklages til departementet eller et særskilt klageorgan. I løpet av våren 2006 forventes nemnda å være på plass og vil derved behandle slike klager på vegne av departementet.

Iflg. den nye universitets- og høyskoleloven kan også saker som angår utestenging grunnet straffbare forhold og etter skikkethetsvurdering, jf. §§ 4-9 og 4-10, nå behandles av institusjonens klagenemnd. HiST har imidlertid ikke gjort noe delegasjonsvedtak i så henseende, slik at styret selv fortsatt har myndigheten i tilfelle slike saker skulle oppstå.

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
01.02.2006

Marianne Fallan Kristensen (sign.)
leder av klagenemnda

Leif Ingar Finborud
sekretær i klagenemnda

Vedlegg: Mandat for klagenemnda, vedtatt 05.12.96 m/senere endringer

MANDAT FOR KLAGENEMNDA VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

(Vedtatt av høgskolestyret 05.12.96, HS-sak 86/96. Endret ifølge KUF-rundskriv F-55-00 dat. 18.12.00 og av høgskolestyret 19.03.03, HS-sak 024/2003)

1. Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag er opprettet etter vedtak i Det regionale Høgskolestyret (24.06.94) og i Høgskolestyret (21.12.95).
2. Klagenemndas sammensetning er i henhold til lov om universiteter og høyskoler, § 25.
3. Høgskolestyret delegerer til klagenemnda å behandle og avgjøre klager i følgende saker:

Klage på avgjørelser om opptak til de studier ved høgskolen som ikke omfattes av sentralt opptak og således skal avgjøres av andre organer, og klage i forbindelse med opptak på grunnlag av realkompetanse

Klage på avslag om oppflytting til høyere årskurs eller direkte opptak til disse

Klage på avslag om å få gå opp til eksamen

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur

Klage i forbindelse med godkjenning av kurs, fag eller praksis som inngår i studiet

Klage over avgjørelse om dispensasjon eller fritak fra eksamen eller prøve, unntatt dispensasjonssaker av prinsipiell art

Klage i forbindelse med valg av representanter og ombud ved høgskolen

Saker om annullering av eksamen og prøve i henhold til universitets- og høyskoleloven § 54 nr. 1 og 2 og saker om utestenging i henhold til samme lov § 42 nr. 3.